

Una situació molt greu per a Europa

La setmana passada es va demostrar fins a quin punt l'operatiu actual és fàcilment ridiculitzable per uns contendents que no volen sotmetre's ni a les més elementals normes de la convivència internacional.

Quan aquest número d'EL TEMPS arribarà als quioscos hauran passat molt poques hores des del final del termini marcat per l'ONU i l'OTAN perquè els serbis es retiren, en principi, de Gorazde. A hores d'ara, doncs, poden haver passat dues coses. O bé els serbis, de bon grat o per força, s'hauran retirat o bé l'OTAN i l'ONU hauran augmentat el ja considerable nivell de descrèdit que han acumulat en tan sols pocs dies.

La involucració de l'OTAN en aquest conflicte és, sens dubte, problemàtica. Especialment perquè s'ha mesclat amb la presència de cascos blaus. Els cascos blaus, per definició, han de ser forces acceptades per tots els contendents. La seua funció no és cap altra que servir de tallafocs. No han de decidir ni de posar-se a favor dels uns o dels altres mai. I aquesta no és ni de bon tros l'actual situació a Bòsnia i Hercegovina. Els serbis han demostrat una vegada i una altra que no respecten el paper de les forces de l'ONU. I la mateixa intervenció de l'OTAN ha fet aparèixer els cascos blaus, als ulls de l'opinió pública iugoslava, com aliats dels que són els seus enemics. Per tant, aquest és el primer tema que s'ha de discutir: és més que probable que no tinga cap sentit mantenir la presència dels cascos blaus a Bòsnia. Tal i com van les coses, els serbis els atacaran cada dia més. Els convertiran en ostatges contra atacs aeris i represàlies.

Però què fer si els cascos blaus són retirats? Hi ha tres opcions bàsiques que poden ser adoptades. La primera és desentendre-se'n totalment. Deixar que els serbis guanyen la guerra i campen a pler pels Balcans. La segona, aixecar l'embargament d'armes que encara avui pesa sobre Bòsnia i deixar així que, com a mínim, els bosnians puguen defensar el seu país. La tercera seria declarar la guerra als serbis de Bòsnia, i probablement també a Iugoslàvia i actuar en conseqüència.

No hi ha més opcions ara mateix. La setmana passada es va demostrar fins a quin punt l'operatiu actual és fàcilment ridiculitzable per uns contendents que no volen sotmetre's ni a les més elementals normes de la convivència internacional. Els serbis han fet tanta burla com han sabut de l'enorme dispositiu militar de la primera potència del món. I de l'opinió de l'organització que agrupa tots els estats, inclosos ells mateixos. A més cal pen-

sar que el paper de Rússia és molt confús i pot canviar, per a mal, en qualsevol moment.

L'agressió brutal contra la ciutat de Gorazde ha deixat clavada en la cadira l'opinió pública europea. Però ens hem de preguntar si podem permetre que en la nostra casa es puguin cometre accions tan salvatges com la destrucció premeditada d'hospitals i escoles.

Si optem per la no intervenció, probablement els serbis s'envalentiran tant com per a començar a amenaçar més enllà de les antigues fronteres iugoslaves. I probablement també estarem enviant un missatge favorable a aquells que a Moscou prediquen el retorn a la confrontació. Però si entenem que no, que a Bòsnia hi ha moltes més coses en joc que la simple batalla entre els contendents, haurem de començar a pensar d'assumir els riscos, molts, que qualsevol de les opcions abans apuntades puguen aportar als nostres països. Per exemple, i és la hipòtesi més gruixuda de totes, si es descobreix que al final no queda més remei que fer la guerra oberta, hem de ser molt conscients que això significa que joves nostres podrien anar allà, als Balcans.

La situació, hem d'entendre-ho, és molt greu no solament per a les nacions involucrades en la guerra, sinó també per a tot Europa.